

การออกแบบเครื่องประดับที่เสริมสร้างความมั่นใจและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับ กลุ่มคนข้ามเพศ(กะเทย)*

Jewelry design project to Increased confidence and a good image for transgender people

Received:	January	17, 2019
Revised:	June	25, 2019
Accepted:	June	26, 2019

พงศธร เจียรศิริ (Pongsatone Jeansiri) **

ปฐมภรณ์ ประพิศพงค์วานิช (Pathamaphorn Praphitphongwanit) ***

บทคัดย่อ

โครงการออกแบบเครื่องประดับที่เสริมสร้างความมั่นใจและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกลุ่มคนข้ามเพศ (กะเทย) มีวัตถุประสงค์ต้องการสร้างสรรค์เครื่องประดับที่เป็นตัวช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ และภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกลุ่มคนข้ามเพศที่เรียกตัวเองว่า “กะเทย” โดยให้เครื่องประดับส่งเสริมให้กะเทย ตระหนักถึงคุณค่าความเป็นตัวเอง และสื่อสารกับสังคมถึงความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนข้ามเพศในสังคมไทย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ พบว่า สังคมไทยได้ให้คำนิยามของ “กะเทย” ว่าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางเพศไม่สอดคล้อง ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งมีเพียงสองเพศเท่านั้น คือ ชายและหญิง สังคมไทยส่วนใหญ่ยังมองคนข้ามเพศในด้านลบมากกว่าด้านบวก แต่ถึงอย่างไรก็ตาม “กะเทย” ก็ยังคงถูกสังคมตีตราและเลือกปฏิบัติละเมิดต่อสิทธิศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เพียงเพราะมีเพศภาวะไม่ตรงกับเพศกำเนิด ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะยกระดับความเท่าเทียมของกลุ่มกะเทยให้เกิดขึ้นทัดเทียมกับเพศบรรทัดฐานของสังคม โดยการใช้เครื่องประดับเป็นสื่อกลางในการสื่อสารกับสังคมเพื่อสร้างให้เกิดความเท่าเทียม และยังใช้เครื่องประดับเสริมสร้างให้กะเทยตระหนักถึงคุณค่าความเป็นตัวเอง มีความมั่นใจในการกล้าแสดงออกในทางที่ดี

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

This article is part of a thesis for Master of Fine Arts (Jewelry Design), Department of Jewelry Design, Graduate School, Silpakorn University

** นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

Student of the Master of Fine Arts (Jewelry Design), Department of Jewelry Design, Graduate School, Silpakorn University, E-mail : Uthai_44@hotmail.com, Tel. 0864106389

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ , อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Assistant Professor Dr., Thesis adviser, Department of Jewelry Design, Faculty of Decorative Arts, Silpakorn University

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะพัฒนาเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตัวเอง เพื่อให้ตัวเองดูดีขึ้นด้วยการประดับตกแต่งบริเวณหน้าอก เนื่องจากบริเวณหน้าอกเป็นส่วนที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นผู้หญิงซึ่งบุคคลอื่นสามารถรับรู้ได้ง่ายที่สุด และผลสรุปที่ได้จากการศึกษาความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ผู้ออกแบบได้แนวทางการออกแบบ 3 แนวทาง ที่สามารถใช้เป็นสัญลักษณ์สะท้อนคุณค่าและอัตลักษณ์ของความเป็นกะเทย ดังนี้ คือ 1. ความเปิดเผย 2. ความสวยงามภายใต้ नियาม “ดอกไม้พลาสติก” และ 3. ความเปลี่ยนแปลงที่ปกปิด

และจากการวิเคราะห์แนวทางการออกแบบ 3 แนวทาง ร่วมกับการหาที่มาของรูปทรง และตำแหน่งการสวมใส่ ผนวกกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ผู้ออกแบบจึงนำเสนอแบบร่างของเครื่องประดับอัญมณีตามข้อสรุปโดยเลือกใช้ทองคำประกอบในการออกแบบเชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของกะเทยคือการเปลี่ยนแปลงตนเองและแสดงออกในเอกลักษณ์แห่งเพศหญิง ซึ่งคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกของบุคลิกลักษณะ ผู้ออกแบบเลือกใช้รูปทรงส่วนประกอบของดอกไม้ กลีบดอกไม้ เป็นสัญลักษณ์ตัวแทนบุคลิกภาพในแบบต่างๆที่แสดงออกถึงความเป็นกะเทย มาประติดประต่อร้อยเรียงกันจนเป็นดอกไม้ที่สมบูรณ์อันเป็นสัญลักษณ์ตัวแทนของเพศหญิง ความสัมพันธ์ของเอกลักษณ์ทางเพศทั้งสองแบบมีการเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน ในการออกแบบผู้ออกแบบจึงเลือกใช้ทองคำประกอบที่สามารถใช้เป็นตัวแทนความเกาะเกี่ยวสัมพันธ์นั้นในลักษณะของลูกโซ่ โดยมีนัยยะแอบแฝงของอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงภายในที่เกิดจากการใช้ยาคุม ซึ่งจำนวนของลูกโซ่จะเท่ากับปริมาณการใช้ยาคุมของกะเทย นั่นคือ 21 ลูกโซ่ ในเรื่องของสีสีนผู้ออกแบบเน้นใช้สีโทนสว่างเพื่อให้เครื่องประดับดูมีน้ำหนักเบา ร่วมกับความมันวาวที่ผิวสัมผัสของวัสดุอันจะช่วงส่งเสริมให้เครื่องประดับมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น โดยการสวมใส่และประดับตกแต่ง ใช้สวมใส่บริเวณคอปล่อยชายทั้งสองด้านของเครื่องประดับพาดมาบริเวณหน้าอก โดยให้ส่วนดอกไม้ติดตั้งอยู่ตรงบริเวณตำแหน่งยอดอก (หัวนม) ส่วนปลายอีกด้านหนึ่งปล่อยห้อยลงอย่างอิสระ

คำสำคัญ : ความมั่นใจ, คุณค่าความเป็นตัวเอง, กลุ่มคนข้ามเพศ, กะเทย, เครื่องประดับ

Abstract

This study aimed to (1) This study aimed to design the jewelry that could enhance the confidence and good image for the group of people who called themselves as transgender. The jewelry would be designed to enhance the transgender group to aware on their own values and communicate to the society about the equality among the transgender group in Thai society.

According to the study and analysis, it was found that Thai society defined “transgender” as a person with the in compliance sexual behaviors to the social norm in which accepted only for two genders of male and female. Most of people in Thai society remained with the negative attitude toward the transgender group. Thus, “transgender” people were marked by the society with discrimination and breached over their human rights only because

they did not act according to their gender as they were born to. The author considered to leverage the equality between the transgender group and the gender norm using the jewelry as the medium to communicate to the society, to form the equality, and using the jewelry to enhance the transgender people awareness on the values of themselves for them to be confidence to show off in positive way.

It was found from the results of the study that the sample group wanted to enhance their own confidence for their good image through wearing the chest jewelry since the area would reflect the identity of female and it was easiest to perceive by people. The conclusion of the needs analysis with the sample group allowed the designer to obtain three guidelines to be adopted as the symbols to reflect the values and identity of the transgender as follows: 1. Openness 2. Beauty under the definition of “plastic flower”, and 3. Covered change.

From the analysis on three design guidelines together with the finding for shapes origin and wearing position plus, the needs of target groups, the designer then presented the draft of jewelry using the interpretation in accordance with the conclusion. The designer selected the symbolic design components that reflected the hermaphrodite identity which was self-change and female identity. The consideration was on the relationship with the influences toward both internal and external changes in personality. The designer selected the shapes of flower and petals as the symbols to represent for any forms of personality that expressed the hermaphrodite in connecting and harmonizing until it became the thorough flower that represented for female symbol. In the design, the designer chose to use the components that can represent for the tie of the relationship in form of chain interlock with the hidden implication on the influence on internal changes through the use of birth control pills. The amount of interlocks was equal to the amount of birth control pills taken by the hermaphrodite, which was 21 of them. On the aspect of colors, the designer stressed to use the bright tone color for the light look of the jewelry and the shining surface of the material that would increase its values. The jewelry was for wearing and decoration via putting on the neck and left both ends on the chest, laying the flower on the top of (nipples), while releasing the other end hanging freely.

Keywords: Confidence, Self-value, Transgender people, Transgender, Jewelry

บทนำ

สังคมไทยได้รู้จักกลุ่มคนรักเพศเดียวกันจาก นิยามคำศัพท์ว่า “กะเทย” (Katheoy) ซึ่งใช้เรียกบุคคลที่มีพฤติกรรมทางเพศไม่สอดคล้องกับคนกลุ่มใหญ่ในสังคม ดังนั้น คำว่า “กะเทย” จึงเปรียบเสมือนการตีตราให้กับบุคคลที่มีเพศภาวะไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งมีเพียงสองเพศเท่านั้น คือ ชายและหญิง ในภาพรวมของสังคมไทยส่วนใหญ่ยังมองคนกลุ่มนี้ในภาพด้านลบมากกว่าด้านบวก ถึงแม้ว่าในปัจจุบันสังคมไทยบางส่วนได้พยายามทำความเข้าใจวิถีชีวิตและเพศวิถีของคนที่มีความต้องการมีตัวตนข้ามเพศจากผู้ชายไปสู่ผู้หญิง ซึ่งเป็นที่รู้จักในนามของกะเทยหรือสาวประเภทสอง (Transgender) โดยการยอมรับและเปิดพื้นที่ให้แสดงตัวตนในสังคมได้อย่างเสรีภาพ แต่กะเทยยังคงถูกสังคมตีตราและเลือกปฏิบัติละเมิดต่อสิทธิศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และลิดรอนสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม “กะเทย” เพียงเพราะพวกเขามีเพศภาวะไม่ตรงกับเพศกำเนิด

จากการศึกษาพบว่า การที่จะสร้างความมั่นใจในการกล้าแสดงออกในด้านบวกของกะเทยต่อสังคม จะต้องสร้างอัตลักษณ์ทางเพศแตกต่างจากคนส่วนใหญ่ในสังคมให้มีจุดเด่นและความน่าสนใจในทางที่ดีมากขึ้น ถึงแม้ว่าในปัจจุบันสังคมสากลหรือแม้กระทั่งสังคมไทยจะมีการเปิดรับมากขึ้น แต่ก็ยังมีกลุ่มที่รังเกียจบุคคลข้ามเพศ ไม่ยอมรับในตัวบุคคล ความสามารถ มองในด้านลบ ซึ่งปัญหาที่กลุ่มคนข้ามเพศเหล่านี้จะต้องเผชิญนั้นเกิดจากรอบที่สังคมสร้างให้ เครื่องประดับจึงมีหน้าที่ชัดเจนให้แก่ผู้สวมใส่เสริมสร้างความมั่นใจและบุคลิกภาพ บ่งบอกสถานะทางของตนเองที่ชัดเจนต่อสังคม บอกเล่าเรื่องราวของเครื่องประดับ บันทึกความทรงจำของผู้สวมใส่ รวมไปถึงความต้องการในการถ่ายทอดเรื่องราวของผู้ออกแบบให้กับผู้ที่สวมใส่และผู้ที่พบเห็นเข้าใจในแนวความคิด เครื่องประดับจึงเปรียบเสมือนภาษาที่ช่วยในการสื่อสารให้เห็นถึงการทวารุณกรรมของกลุ่มคนข้ามเพศในสังคมไทย

ผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงการออกแบบเครื่องประดับที่เสริมสร้างความมั่นใจและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกลุ่มคนข้ามเพศ (กะเทย) โดยต้องการที่จะนำเสนอการออกแบบเครื่องประดับ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการสร้างความมั่นใจแก่เพศที่สามในสังคมไทยโดยไม่ใช่เพื่อต้องการเรียกร้องหรือเสียดสีสังคม แต่ต้องการให้กลุ่มคนข้ามเพศเกิดความภาคภูมิใจและที่สำคัญต้องการให้คนในสังคมตระหนักถึงความเท่าเทียมกันของทุกเพศให้เกิดการรับรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสรรค์เครื่องประดับที่ส่งเสริมความมั่นใจในการใช้ชีวิตประจำวัน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกลุ่มคนข้ามเพศที่เรียกตัวเองว่า “กะเทย”
2. เป็นวัตถุประสงค์ทางภาษาสำหรับสื่อสารกับสังคมถึงความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนข้ามเพศและผู้คนในสังคมไทยทั่วไป

ขอบเขตการศึกษา

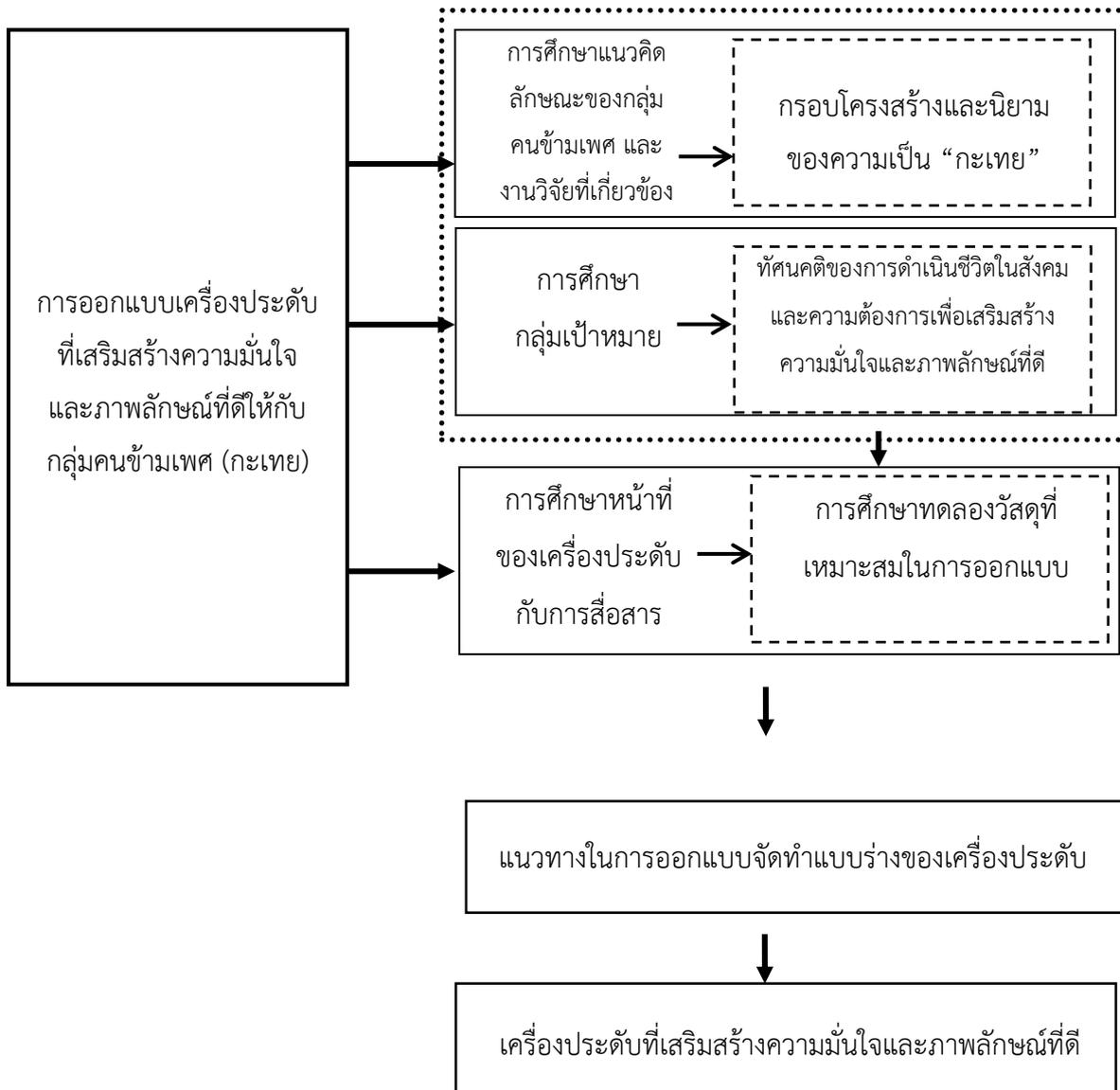
1. ศึกษาข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับความรุนแรงและความเสมอภาคกลุ่มคนข้ามเพศ (กะเทย) รวมทั้งพฤติกรรมและหน้าที่ของเครื่องประดับที่สามารถสื่อความหมายได้
2. ศึกษาข้อมูลแนวคิดและลักษณะการใช้ชีวิตของกลุ่มคนข้ามเพศ (กะเทย) ตามหมวดหมู่ของอายุ อาชีพ วิถีชีวิตและทัศนคติของการใช้ชีวิตของกลุ่มคนข้ามเพศ (กะเทย) ซึ่งเป็นกลุ่มคนข้ามเพศอายุตั้งแต่ 20-50 ปีขึ้นไป ต่างอาชีพกันจำนวน 10 คน
3. ศึกษาโครงการของเครือข่ายเพื่อนกระเทยไทย
4. ศึกษาตัวบุคคลที่มีเพศสภาพกะเทยและบุคคลที่มีเพศสภาพกระเทยที่ประสบความสำเร็จ
5. วิเคราะห์ผลการวิจัย และการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับที่ตอบสนองต่อจุดประสงค์โครงการวิทยานิพนธ์นี้

ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาแนวคิดเรื่องลักษณะของกลุ่มคนข้ามเพศ (กะเทย) ในแต่ลักษณะและปัญหาที่เกิดขึ้น
2. ศึกษาหน้าที่ของเครื่องประดับที่ใช้ในการสื่อสารและส่งผลต่อความรู้สึกแก่ผู้สวมใส่
3. วิเคราะห์และประเมินกลุ่มเป้าหมายจากการสัมภาษณ์ในเรื่องของภาวะสังคมที่มีผลกระทบต่อตนเองและประสบการณ์ใช้ชีวิต
4. ศึกษาข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับ
5. ศึกษาและทดลองวัสดุที่มีความเหมาะสมมาใช้ในการออกแบบ
6. ดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน
7. สรุปผลการออกแบบเครื่องประดับและข้อเสนอแนะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย (ภาพที่ 1) อาศัยกรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับการสื่อสาร และเครื่องประดับกับการสื่อสาร เป็นกรอบโครงสร้างหลักในการวิจัย เพื่อสื่อสารกับสังคมถึงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของกะเทย ซึ่งเป็นกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่มีสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับบุคคลอื่นๆทั่วไปในสังคมไทย

ภาพที่ 1 แผนภูมิกรอบแนวคิดในการวิจัย

กระบวนการวิจัย

กระบวนการวิจัย ประกอบด้วยการทำงาน 9 ขั้นตอนดังนี้

1. การเสนอโครงการวิทยานิพนธ์

1.1 การกำหนดหัวข้อเรื่อง และชื่อเรื่องที่สนใจ คือ “การออกแบบเครื่องประดับที่เสริมสร้างความมั่นใจและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกลุ่มคนข้ามเพศ (กะเทย)”

1.2 การร่างเค้าโครง และเสนอขออนุมัติโครงการ

2. การศึกษารวบรวมข้อมูลภาคเอกสารในเชิงทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสภาพ เพศภาวะ และเพศวิถี แนวคิดเรื่องลักษณะของกลุ่มคนข้ามเพศ การให้ความหมายของกลุ่มคนข้ามเพศ (กะเทย) การศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดจากสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการใช้ชีวิตของกลุ่มคนข้ามเพศ รวมทั้งการศึกษาหน้าที่ของเครื่องประดับที่ใช้ในการสื่อสารและส่งผลต่อความรู้สึกแก่ผู้สวมใส่

3. การออกแบบการวิจัย เพื่อกำหนดกรอบการดำเนินการวิจัยและเป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ประกอบด้วย

3.1 กำหนดแผนภูมิกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งขอบเขตด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

3.2 กำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยคัดเลือกกลุ่มประชากรที่มีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตในสังคมโดยเปิดเผยตน (Coming out) และยอมรับว่าตนเองคือ “กะเทย” มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 กำหนดเครื่องมือที่จะวัดและวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

4. การดำเนินการวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลภาคสนามมีขั้นตอนดังนี้

4.1 การศึกษาพื้นที่ที่มีลักษณะสอดคล้องและเหมาะสมต่อการดำเนินโครงการวิจัยผ่านการสำรวจด้วยตัวเอง และศึกษาจากแหล่งข้อมูลอ้างอิง เพื่อคัดเลือกเป็นพื้นที่เป้าหมายของการวิจัย

4.2 จัดเตรียมแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นจากข้อมูลภาคเอกสารและข้อมูลจากการสำรวจภาคสนาม

4.3 ดำเนินการสัมภาษณ์แบบเป็นกันเอง โดยเน้นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทัศนคติของการดำเนินชีวิตในสังคม และความต้องการเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและภาพลักษณ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมาย

4.4 รวบรวมผล จัดจำแนกหมวดหมู่ และสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามต่างๆ ได้แก่

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ร่วมกับแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

5.2 สรุปผลการวิเคราะห์ขั้นสุดท้าย เพื่อระบุความต้องการเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและภาพลักษณ์ที่ดีของกลุ่มเป้าหมาย

6. นำเสนอแนวทางในการออกแบบและจัดทำแบบร่างของเครื่องประดับที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

7. ดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน
8. การสรุปผล อภิปรายผลและเสนอแนะ เพื่อนำผลการวิจัยไปเผยแพร่สู่สาธารณะ
 - 8.1 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยเปรียบเทียบกับทฤษฎี แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะเพื่อนำผลไปใช้
 - 8.2 จัดทำบทความทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยสู่สาธารณะ
9. จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีพื้นที่เป้าหมายของการศึกษาอยู่ในย่านมหาวิทยาลัย พื้นที่ศูนย์รวมในการประกอบอาชีพของกลุ่มคนข้ามเพศจากที่ได้ศึกษารวบรวมข้อมูล เช่น ย่านสีลม ย่านพญา เป็นต้น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งมีเงื่อนไขในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคือผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้จะต้องเปิดเผยตน (Coming out) และยอมรับว่าตนเองคือ “กะเทย” ซึ่งสามารถรวบรวมกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 10 คน โดยใช้ชื่อสมมติและสัมภาษณ์ถึงประวัติชีวิต พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ทางสังคมที่แต่ละคนได้ใช้ชีวิตคลุกคลีอยู่ โดยการสนทนาอย่างไม่เป็นทางการเพื่อสอบถามในประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการ และนำมาเรียบเรียงวิเคราะห์เชิงพรรณนา (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาวิจัยกลุ่มคนข้ามเพศ : ชีวิตภูมิหลัง และความต้องการสร้างความมั่นใจของกะเทย

ชื่อสมมติ	อายุ	สถานภาพพ่อแม่	อิทธิพลที่ส่งผล	การแต่งกาย	ปฏิกิริยาของคนในครอบครัว	ความมั่นใจการใช้ชีวิตในสังคม	ความต้องการเพิ่มความมั่นใจ	อวัยวะที่อยากเพิ่มให้เกิดความมั่นใจ
เตี้ย	18	หย่าร้าง	แม่	หญิง	พ่อแม่รับได้	ไม่ค่อยมั่นใจ	ต้องการมาก	หน้าอก
นารา	21	สมรส	พี่สาว	ชาย/หญิง	พ่อแม่รับได้	มั่นใจ	ต้องการมาก	หน้าอก
หลิว	22	สมรส	เพื่อนกะเทย	ชาย/หญิง	พ่อแม่รับไม่ได้	มั่นใจ	ต้องการมาก	หน้าอก
โจแอน	56	/	พี่น้อง	หญิง	/	มั่นใจ	ไม่ต้องการ	/
กั้ง	40	/	ญาติผู้หญิง/เพื่อน	หญิง	/	มั่นใจ	ต้องการ	อวัยวะเพศ
เม่น	38	/	ญาติผู้หญิง/เพื่อน	หญิง	/	มั่นใจ	ต้องการ	หน้าอก
โบ๊ท	32	/	เพื่อนกะเทย	หญิง	พ่อแม่รับได้	มั่นใจ	ต้องการ	หน้าอก
แคนดี้	32	/	เพื่อนกะเทย	หญิง	พ่อแม่รับไม่ได้	มั่นใจ	ต้องการ	อวัยวะเพศ
เล็ก	55	/	เพื่อนกะเทย	หญิง	/	มั่นใจ	ต้องการ	อวัยวะเพศ
น้อง	28	/	เพื่อนกะเทย	ชาย/หญิง	พ่อแม่รับได้	มั่นใจ	ต้องการมาก	หน้าอก

ประวัติชีวิตภูมิหลังของกะเทยกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจาก แม่ ญาติพี่น้องผู้หญิง และเพื่อนที่เป็นกะเทยด้วยกัน มีอิทธิพลในการกำหนดบทบาทและการแสดงออกทางเพศ และส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับเพศวิถีความเป็นดอกไม้พลาสติกจากครอบครัวแล้วทั้งสิ้น สำหรับการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบัน กะเทยกลุ่มตัวอย่างจะอาศัยการแต่งตัวประดับประดาร่างกายให้มีความเป็นผู้หญิง เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับตัวเอง ซึ่งเมื่อถามถึงความต้องการที่จะพัฒนาเสริมสร้างให้เกิดความมั่นใจในตัวเองมากยิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ทุกคนมีความต้องการที่จะสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง เพื่อให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น ในการใช้ชีวิตร่วมกับสังคม และเพื่อต้องการให้สังคมยอมรับ ไม่รังเกียจ กีดกันเพศวิถีแห่งดอกไม้พลาสติก และเห็นคุณค่าที่มีอยู่ในตนของแต่ละบุคคลตามหลักความเสมอภาคแห่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สำหรับในรายละเอียดของตำแหน่งต่างๆบนร่างกายที่กลุ่มตัวอย่างต้องการสร้างให้เกิดความมั่นใจมากที่สุดคือ หน้าอก โดยให้เหตุผลว่า หน้าอกเป็นอวัยวะที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้หญิงที่สามารถรับรู้ได้ง่ายที่สุด รองลงมาคือการแปลงเพศ ซึ่งการแปลงเพศนั้นเป็นความชอบเฉพาะบุคคลเท่านั้น นับว่าเป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลตั้งต้นสำหรับการศึกษาวิจัยในขั้นตอนของการออกแบบและพัฒนาชิ้นงานเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

แนวทางการออกแบบ

จากจุดประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการใช้เครื่องประดับเป็นตัวสื่อสารเพื่อช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกลุ่มคนข้ามเพศหรือกะเทยต่อสังคมทั่วไป เพื่อเสนอมุมมองคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนกลุ่มนี้ว่าไม่ได้ผิดแผกแตกต่างไปจากบุคคลทั่วไปในสังคม จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องและศึกษาวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย ผู้ออกแบบจึงได้นำเสนอแนวทางการออกแบบ 3 แนวทางเพื่อกำหนดรูปแบบของชิ้นงานดังต่อไปนี้

แนวทางการออกแบบที่ 1 ความเปิดเผย

ความเปิดเผยเป็นเอกลักษณ์สำคัญอย่างหนึ่งของกะเทย โดยกะเทยจะเปิดเผยตัวตนให้สังคมได้รับรู้ว่าตนเองนั้นเป็นกะเทยผ่านการแสดงออก ทั้งการแสดงออกกับกิริยาต่างๆ การใช้ท่วงท่าวาจา และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะทางการแต่งกาย ให้มีความคล้ายคลึงกับเอกลักษณ์ทางเพศหญิงให้มากที่สุด ซึ่งถือเป็นอัตลักษณ์ที่สร้างความแตกต่าง ทำให้สามารถจำแนกกะเทยออกจากเกย์ได้อย่างชัดเจน

แนวทางการออกแบบที่ 2 ความสวยงามภายใต้นิยาม “ดอกไม้พลาสติก”

ความสวยงามของดอกไม้ เป็นความสวยงามที่ยอมรับกันโดยทั่วไปอย่างเปิดเผยว่าเป็นความสวยงามตามธรรมชาติมิได้ผ่านการปรุงแต่งใดๆ สร้างความรู้สึกถึงความอ่อนโยน ละมุนละไม มักถูกใช้เป็นสัญลักษณ์ตัวแทนความเป็นผู้หญิง แต่สำหรับดอกไม้พลาสติกนั้น เป็นความงามที่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่งเพื่อเลียนแบบความงามของดอกไม้ ดังนั้นจึงเป็นคำนิยามที่มีความหมายใกล้เคียงกับความเป็นกะเทย ที่มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะทางการแต่งกายให้มีความคล้ายคลึงผู้หญิงมากที่สุด ที่ถึงแม้ว่าอย่างไรก็ตาม

แนวทางการออกแบบที่ 3 ความเปลี่ยนแปลงที่ปกปิด

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่งเพื่อให้เกิดความละมุนละไมของกะเทยนั้นมิอยู่ในหลายลักษณะ ซึ่งนอกจากสิ่งที่แสดงออกให้สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น การแต่งกาย การแสดงกิริยาอาการ การใช้วาจาทำทาง เป็นต้นแล้ว ก็ยังมีสิ่งที่มีได้แสดงออกที่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนอีกด้วย เช่น การกินยาคุม การใช้ฮอร์โมนต่างๆ อันเป็นกระบวนการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากภายในร่างกายที่ส่งผลประสานเชื่อมโยงกับการแสดงออกทางกายในลักษณะต่างๆ

การพัฒนาแนวทางการออกแบบ

ขั้นตอนการพัฒนาแบบร่างเป็นการใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด หลักการ และกลุ่มผู้ใช้งาน ผสมกับการค้นหาแรงบันดาลใจอันเป็นที่มาของรูปทรง วัสดุ สี สัน ตำแหน่งการประดับบนร่างกายที่เหมาะสมและสอดคล้องต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

1. ที่มาของรูปทรง

การออกแบบเครื่องประดับที่ทำหน้าที่เป็นวัตถุธาษา สำหรับใช้ในการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์สะท้อนอัตลักษณ์ของกะเทยที่แสดงออกถึงความปรารถนาในเอกลักษณ์แห่งเพศหญิงอย่างเปิดเผย ผู้ออกแบบได้พิจารณาถึงนัยยะทางการเปลี่ยนแปลงและการแสดงออกของกะเทย ซึ่งสามารถระบุได้เป็น 2 ประการคือ 1. การเปลี่ยนแปลงและการแสดงออกภายนอก เป็นสิ่งที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น การแต่งกาย การแสดงอาการกิริยาทำทาง การใช้ท่วงทิวาจา ฯลฯ และ 2. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดจากการถูกกระตุ้นด้วยสารหรือสสารภายในร่างกายและส่งผลต่อการแสดงออกให้มีความกลมกลืนต่อเอกลักษณ์ของเพศหญิงมากยิ่งขึ้น เช่น การกินยาคุม หรือการใช้ฮอร์โมน เป็นต้น

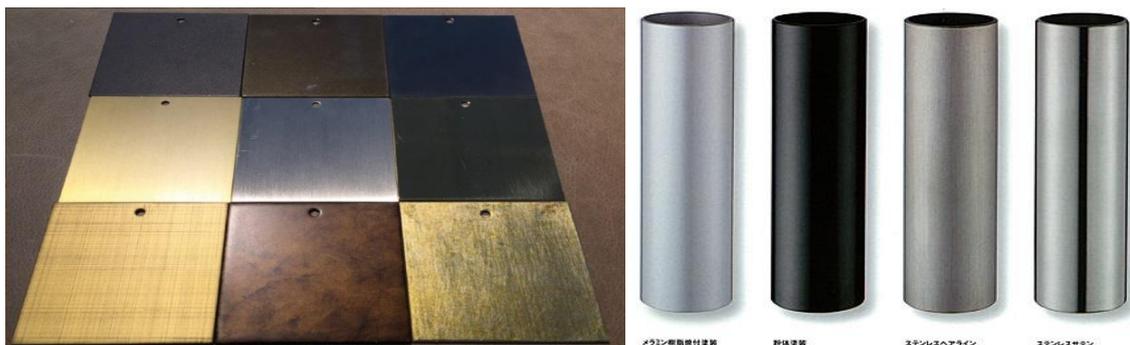
จากการระดมความคิดและค้นหาสัญลักษณ์ที่มาของรูปทรงในการออกแบบเครื่องประดับนั้น แนวคิดในภาพรวมผู้ออกแบบเลือกใช้ดอกไม้พลาสติกหรือดอกไม้ปลอม (ภาพที่ 2) เป็นกรอบในการออกแบบชิ้นงาน เนื่องจากดอกไม้พลาสติกหรือดอกไม้ปลอม เป็นสิ่งที่สามารถตีความหมายได้อย่างตรงไปตรงมา และเหมาะสมสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของความเป็นกะเทยมากที่สุด ทั้งยังเป็นความหมายที่ถูกรับรู้จากสังคมอย่างกว้างขวาง สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางกายสรีระ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไป ผ่านประสบการณ์และเหตุการณ์ต่างๆ ของชีวิตที่โยงใยความสัมพันธ์ระหว่างกัน การตีความจึงมุ่งเน้นให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยผู้ออกแบบเลือกใช้ส่วนประกอบของรูปทรงที่มีความเกาะเกี่ยวเชื่อมโยงระหว่างกันเป็นแนวคิดเบื้องต้น (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 2 (ซ้าย) ดอกไม้พลาสติก แนวคิดในภาพรวมที่ผู้ออกแบบเลือกใช้ในการออกแบบ
ภาพที่ 3 (ขวา) แสดงลักษณะความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

2. วัสดุ

จากจุดประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการส่งเสริมคุณค่า ความมั่นใจและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกะเทยผู้ออกแบบจึงนำเสนอวัสดุที่ใช้ในการออกแบบชิ้นงานเป็นโลหะและพลาสติก โดยโลหะมีสมบัติทางกายภาพที่โดดเด่น สามารถสร้างผิวสัมผัสที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแตกต่างและหลากหลาย เช่น ผิวสัมผัสของโลหะที่มีความมันเงาแวววาว สื่อสารถึงความมีคุณค่าและความสนุกสนาน หรือผิวสัมผัสที่มีความเรียบด้าน จะสื่อสารถึงความเรียบง่าย เข้มแข็งหนักแน่น และดูล้ำสมัย (ภาพที่ 4) ส่วนพลาสติกนั้นเป็นวัสดุที่มีสมบัติของความยืดหยุ่นสามารถดัดแปลงรูปทรงได้อย่างอิสระ มีความหลากหลายสี สัน และใช้แทนความรู้สึก “ปลอม” ได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 4 ชนิดและลักษณะผิวสัมผัสของโลหะ

3. สีส

จากการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเชิงสำรวจจากการสังเกตการแต่งกาย กลุ่มเป้าหมายต้องการเครื่องประดับที่มีความกลมกลืน สามารถประยุกต์ใช้งานประดับร่วมกับการแต่งกายได้ในหลากหลายโอกาส ผู้ออกแบบจึงเลือกใช้สีที่ดูเป็นธรรมชาติ ไม่โดดเด่นสะดุดตาเกินไป โดยเน้นการใช้โทนสีอ่อนเพื่อสร้างความรู้สึกถึงความเบาและอ่อนละมุน

4. ตำแหน่งที่ประดับบนร่างกาย

จากการศึกษากลุ่มเป้าหมายถึงความต้องการที่จะเสริมสร้างความมั่นใจ และภาพลักษณ์ที่ดีให้กับตนเอง ส่วนใหญ่เลือกที่จะเพิ่มความมั่นใจให้กับอวัยวะบริเวณหน้าอก เพราะหน้าอกเป็นอวัยวะที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ความเป็นผู้หญิง ซึ่งบุคคลทั่วไปสามารถรับรู้ได้ง่ายที่สุด

การนำเสนอแบบร่าง

จากการวิเคราะห์หาที่มาของรูปทรงและตำแหน่งการสวมใส่ ผนวกกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ผู้ออกแบบจึงนำเสนอแบบร่างของเครื่องประดับอาศัยการตีความตามข้อสรุป โดยเลือกใช้อองค์ประกอบในการออกแบบเชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของกะเทยคือการเปลี่ยนแปลงตนเองและแสดงออกในเอกลักษณ์แห่งเพศหญิง ซึ่งคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกของบุคลิกลักษณะ ผู้ออกแบบเลือกใช้รูปทรงส่วนประกอบของดอกไม้ กลีบดอกไม้ เป็นสัญลักษณ์ตัวแทนบุคลิกลักษณะในแบบต่างๆ ที่แสดงออกถึงความเป็นกะเทย มาประติดประต่อร้อยเรียงกันจนเป็นดอกไม้ที่สมบูรณ์อันเป็นสัญลักษณ์ตัวแทนของเพศหญิง ความสัมพันธ์ของเอกลักษณ์ทางเพศทั้งสองแบบมีการเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน ผู้ออกแบบจึงเลือกใช้องค์ประกอบที่สามารถใช้เป็นตัวแทนความเกาะเกี่ยวสัมพันธ์นั้นในลักษณะของลูกโซ่ โดยมีนัยยะแอบแฝงของอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงภายในที่เกิดจากการใช้ยาคุม ซึ่งจำนวนของลูกโซ่จะเท่ากับปริมาณการใช้ยาคุมของกะเทย นั่นคือ 21 ลูกโซ่ ในเรื่องของสีส้น ผู้ออกแบบเน้นใช้สีโทนม่วงเพื่อให้เครื่องประดับดูมีน้ำหนักเบา ร่วมกับความมันวาวที่ผิวสัมผัสของวัสดุอันจะช่วยส่งเสริมให้เครื่องประดับมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

การสวมใส่และประดับตกแต่ง ใช้การสวมใส่บริเวณคอปล่อยชายทั้งสองด้านของเครื่องประดับพาดมาบริเวณหน้าอก โดยให้ส่วนดอกไม้ติดตรึงอยู่ตรงบริเวณตำแหน่งยอดอก (หัวนม) ส่วนปลายอีกด้านหนึ่งปล่อยห้อยลงอย่างอิสระ

ภาพที่ 5 การออกแบบเครื่องประดับเบื้องต้น

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เครื่องประดับช่วยในการส่งเสริมคุณค่าในตัวเองและความมั่นใจของกะเทย ซึ่งผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเพศ การเห็นคุณค่าในตัวเอง และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเครื่องประดับและการสื่อสาร โดยดำเนินการศึกษาควบคู่ไปกับการศึกษาข้อมูลประสบการณ์และการดำเนินชีวิตของกะเทยกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงความต้องการของกะเทยกลุ่มตัวอย่างเพื่อการปรับตัวอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างปกติ เป็นแนวทางในการออกแบบเครื่องประดับที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเครื่องประดับจะทำหน้าที่ในการเป็นสื่อสะท้อนให้เห็นคุณค่าและอัตลักษณ์ที่มีอยู่ภายในตัวตนแต่ละบุคคล ภายใต้แนวทางการออกแบบ 3 ประการ คือ

1. ความเปิดเผย เป็นเอกลักษณ์สำคัญและเด่นชัดของกะเทยในการแสดงออกถึงความเป็นตัวตนให้สังคมได้รับรู้อย่างชัดเจนถึงเพศภาวะ

2. ความสวยงามภายใต้นิยามของ “ดอกไม้พลาสติก” ซึ่งดอกไม้เป็นสิ่งที่นิยมใช้ในเชิงสัญลักษณ์แทนความเป็นเพศหญิง เพราะมีความนุ่มนวล อ่อนหวาน สวยงาม และเป็นที่พึงใจของผู้ที่ได้พบเห็น แต่สำหรับดอกไม้พลาสติกนั้น เป็นความงามที่ถูกปรุงแต่งเพื่อเลียนแบบดอกไม้ในธรรมชาติ ซึ่งบางครั้งดอกไม้พลาสติกอาจ

มีความสวยงามมากกว่าดอกไม้ในธรรมชาติ แต่ถึงจะสวยงามเพียงใดก็ยังคงมีโชดดอกไม้ที่แท้จริงอยู่ดี ด้วยลักษณะดังกล่าวนี้จึงได้นำมานิยามให้เป็นสัญลักษณ์ของกะเทย

3. ความเปลี่ยนแปลงที่ปกปิด นอกจากสิ่งที่กะเทยแสดงออกให้เห็นภายนอกแล้วก็ยังมีปัจจัยบางประการที่ไม่ได้ถูกแสดงออกให้รับรู้ได้โดยตรง แต่มีอิทธิพลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากภายใน เช่น การใช้ยาคุม การใช้ฮอร์โมนเพศหญิง ที่จะทำให้อวัยวะมีความอ่อนละมุนเกิดขึ้นจากภายใน

จากการศึกษาวิจัยและทดลองจึงได้ต้นแบบของงานออกแบบเครื่องประดับที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามความต้องการของผู้ใช้งาน ในรูปแบบของเครื่องประดับหน้าอกที่เป็นตำแหน่งบนร่างกายที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด เพราะหน้าอกเป็นอวัยวะที่บ่งบอกถึงความเป็นเพศหญิงที่คนทั่วไปในสังคมสามารถรับรู้ได้โดยง่าย ซึ่งผู้ออกแบบได้พัฒนารูปแบบของงานต้นแบบจนได้เป็นผลงานการออกแบบเครื่องประดับหน้าอก 3 แบบที่ตอบสนองกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างที่จะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และความมั่นใจให้มากขึ้น

ชิ้นงานเครื่องประดับหน้าอกที่ได้รับการออกแบบนี้ จากการสอบถามความพอใจหลังการใช้งานของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในแนวคิดการเลือกใช้วัสดุที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของความเป็นกะเทยได้อย่างแยบคายและมีการแอบแฝงนัยยะทางความหมายไว้ให้เกิดความน่าสนใจ แต่ปัญหาสำคัญของการใช้งานคือด้านปลายที่ปล่อยห้อยไว้อย่างเป็นอิสระมักจะเลื้อนหลุด และเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหวในบางอิริยาบถ เช่น การก้มเก็บของ การเอียงตัว การขับรถยนต์ เป็นต้น ซึ่งจากข้อเสนอแนะที่ได้นี้ผู้ออกแบบจะได้นำมาพัฒนาต่อยอดให้ดียิ่งขึ้น

References

- Ekiem, B.(1989). “kē : krabuānkān phatthanā læ thamrong ‘ēkkalak rak rūāmphēt” [Gay : The development and maintenance process fo a homosexual indentity] Master’s thesis, Thammasat University.
- Hall, S. (1997). Representation : Cultural Representations and Signifying Practices. London: Sage Publications.
- Jackson, Peter A. and Cook, Nerida M. (1998). Gender and Sexuality. Bangkok: O.S. Printing House.
- Naksing, P.(2004). “kē : krabuānkān phatthana ‘ēkkalak læ withī chīwit thāng phēt” [Gay : identity development and sexual lifestyle] Master’s thesis, Thammasat University.
- Pramoj na Ayutthaya, P.(2003). “kān chuāngching ‘attalak krathōē nai ngān khābārē cho” [Contesting Identities of “Kathoei” in Cabaret Show] Master’s thesis, Graduate School Chiangmai University.
- Romjumpa, T.(2002). “wāt kam kīeokap kē nai sangkhom Thai Phō.Sō. sōngphanhārōjpāēt - sōngphanhārōjsīpsōng” [Discourses on "gays" in Thai society, 1965-1999] Master’s thesis, Chulalongkorn University.
- Sukarom, P.(2008). “kān yūnyan phēt thī sām : kānsuksā bāep ‘attachīwaprawat” [Affirming the Third Sex : An Autobiography] Master’s thesis, Thammasat University.
- Thepnoo, T.(2017). “khrōngkān ‘ōk bāep khrūāngpradap phūā plōp pralōm chitchai” [Jewelry design project to soothe the soul] Veridian E-Journal, Silpakorn University 11,1 (January – April) : 2843 - 2858.
- Thepthien, B.(2008). “watthanatham thāng phēt læ chīwit khroṅpkhruā khōng klum khon rak phēt dīaokan . rāingān wichai phūā pen sūan nung khōng kānsuksā tām laksūt wittaya sāttra dutsadībanthit sākā wichākān wichai phruttikam sāt prayuk” [Sexual culture and family life of same-sex lovers] Doctoral thesis, Behavioral Science Research Institute (BSRI), Srinakharinwirot University.

Thongkrajai, C.(n.d.). “khwām thaothīam kan thāng phēt saphāp” [Gender equality]

Wongsaraj, P.(1989). “kānphatthana ‘ēkkalak rak rūamphēt nai mū wairun” [Homosexual identity formation among teenagers] Master’s thesis, Thammasat University.